

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președintele ședinței - Toma Nadejda

Judecători - Cobzac Elena, Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie și Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului Reznic Nicolai, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Reznic Nicolai Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 21.02.2020 -13.07.2020;

2. Instanța de apel: 05.08.2020 - 22.12.2020;

3. Instanța de recurs: 15.03.2021 - 08.06.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 13 iulie 2020, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Reznic Nicolai a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șase zeci) ore.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată I.S. „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Bălți”, a fost admisă.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Reznic Nicolai în beneficiul I.S. „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Bălți” prejudiciu material cauzat în mărime de 2300 (două mii trei sute) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Reznic Nicolai la data de 01 noiembrie 2019, între orele 18:30-19:00, s-a dus la fâșia forestieră, amplasată pe marginea traseului în apropierea Stațiunii Experimentale Bălți, pentru a tăia niște lemne. În fâșia forestieră a tăiat doi copaci de specia stejar. Masa lemnoasă a tăiat-o

în bucăți, de un metru și le-a lăsat în fâșia forestieră. A doua zi s-a dus la locul dat, pentru a vedea, dacă masa lemnoasă tăiată de el se află pe loc. Masa lemnoasă se afla la locul lăsat. La data de 03.11.2019, din nou s-a dus la fâșia forestieră, unde a clădit masa lemnoasă tăiată anterior. După aceasta, l-a telefonat pe cet. Rotari Renat și la rugat să-i găsească o persoană, pentru a-i ajuta să încarce niște lemn din fâșia forestieră. După convorbirea cu cet. Rotari Renat, s-a deplasat la ultimul acasă și împreună s-au dus la cet. Diuța Iurii. Apoi, toți trei, cu automobilul condus de el, s-au dus în fâșia forestieră și au încărcat lemnul tăiat anterior. Ajungând în apropierea Î.M „Apa Canal” Bălți, a oprit automobilul din motiv că, a simțit ceva defect. În acel timp, de el s-a apropiat automobilul poliției de patrulare, cerându-i actele la control. A prezentat actele pe automobil și permisul de conducere. Atunci, colaboratorii de poliție i-au cerut actele pe masa lemnoasă din automobil, pe care nu le avea. Atunci, automobilul a fost ridicat împreună cu încărcătura și, dus la parcare specială din municipiul Bălți. În a doua jumate a lunii decembrie cu angajații IP Rîșcani au dus automobilul în satul Corlăteni, raionul Rîșcani pe teritoriul unei întreprinderi.

Prin acțiunile sale Reznic Nicolai a comis infracțiunea prevăzută de art.27, 186 alin.(2) lit.d) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către procurorul în Procuratura r-lui Rîșcani, Donos Livia prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în cauză, cu pronunțarea unei noi hotărârii, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă confiscarea specială cu trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a automobilului de model „Xxxxx”, care aparține cu drept de proprietate inculpatului Reznic Nicolai.

În rest, sentința din 13 iulie 2020 de a o lăsa fără modificări.

3.1 În motivarea cerințelor sale procurorul a indicat că:

- concluzia instanței de fond contravine atât legislației procesual penale, penale, cât și faptelor stabilite în ședința de judecată și descrise în sentință;

- inculpatul Reznic Nicolai a folosit automobilul vizat pentru a săvârși infracțiunea, iar fără acest automobil inculpatul nu putea comite infracțiunea;

- proporționalitatea măsurii confiscării speciale este un argument absolut inexistent în legislația penală și procesuală penală. Codul penal spune clar și necondiționat ce se întâmplă cu bunurile utilizate la comiterea infracțiunii;

- afirmarea instanței de fond, că lipsește legătura cauzală dintre folosirea automobilului și infracțiunea comisă nu are nici un suport probant. Este relevantă practica judiciară constantă, potrivit căreia bunurile utilizate pentru săvârșirea infracțiunii se confiscă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2020 a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința și adoptată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a dispus confiscarea specială de la inculpatul Reznic Nicolai în proprietatea statului a automobilului de model „Xxxxxx” cu n/î XXXXX.

În rest, dispozițiile sentinței s-au menținut fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Reznic Nicolai în baza art.27, art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal.

În latura respingerii confiscării speciale, instanța de apel a constatat că, prima instanță a emis și pronunțat o soluție nemotivată și neîntemeiată, nesoluționând în deplină măsură chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată potrivit art.385 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, art.106 Cod penal și n-a dat probelor ce se referă la această latură o apreciere corespunzătoare, la justa valoare, în conformitate cu art.93-101 Cod de procedură penală.

În cazul dat, inculpatul Reznic Nicolai a folosit automobilul de model Xxxxx ce-i aparține cu drept de proprietate la comiterea tentativei de furt, fapt indicat expres în învinuirea care i-a fost înaintată și care s-a confirmat în ședința de judecată.

În speța dată, automobilul n-a fost un simplu mijloc de transport cu care se efectuează transportarea, dar acesta a fost utilizat în mod conștient și direct la comiterea infracțiunii. Chiar de automobilul a fost legal dobândit de Reznic Nicolai, acesta a fost utilizat la comiterea infracțiunii și cade sub incidența art.106 Cod penal, ce-i contrar argumentelor instanței de fond.

Doar după transportarea din fâșia forestieră cu automobilul de model Xxxxx a masei lemnoase, inculpatul Reznic Nicolai a obținut posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de aceste bunuri la dorința sa, doar că intenția sa nu și-a dus-o la capăt independent de voința lui, fiind reținut de poliție.

Mai mult ca atât, automobilul a fost adaptat pentru transportarea masei lemnoase, fiind făcute intervenții în elementele lui interioare, or, potrivit certificatului de înmatriculare acesta este destinat transportului de pasageri și are în salon scaune, care au fost înlăturate pentru a putea încărca lemne.

În asemenea condiții, este o legătură cauzală directă dintre automobil, modificarea lui interioară și infracțiunea comisă de Reznic Nicolai.

Acest automobil a fost examinat, recunoscut drept corp delict și pus sub sechestru, ce se confirmă prin procesul-verbal de examinare din 22.01.2020,

ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 22.01.2020, ordonanța privind punerea bunurilor sub sechestru din 27.01.2020, încheierea judecătoreiei Drochia sediul Rîșcani din 29.01.2020 și procesul-verbal de sechestru din 31.01.2020, asupra cărora Reznic Nicolai n-a avut obiecții.

Deci, automobilul de model Xxxxx a fost obiect direct care a fost utilizat și cu care a fost săvârșită infracțiunea de Reznic Nicolai.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a stabilit că automobilul a fost adaptat și utilizat direct de Reznic Nicolai la comiterea infracțiunii, este inclus în limita învinuirii, a fost recunoscut corp delict, a fost pus sub sechestru și se află în lista obiectelor care urmează a fi confiscate potrivit art.106 Cod penal.

Instanța de apel a menționat faptul că, anterior Reznic Nicolai a mai fost condamnat pentru infracțiuni de furt a masei lemnoase cu utilizarea automobilului (*sentința judecătoreiei Bălți din 04.02.2015 și sentința judecătoreiei Rîșcani din 26.11.2015*). Astfel, Reznic Nicolai nu și-a făcut concluziile necesare, dar din nou a comis infracțiune similară de furt cu utilizarea automobilului, fapt ce indică că acesta în viitor poate repeta asemenea comportament ilegal.

De aceea, instanța de apel a considerat că, măsura de confiscare a automobilului este proporțională cu comportamentul infracțional a lui Reznic Nicolai, cu gravitatea faptei infracționale comisă după condamnări penale analogice, cu paguba cauzată ÎS „STE Bălți” estimată în lei și cea care nu mai poate fi recuperată.

Generalizând aspectele invocate, instanța de apel a ajuns la concluzia de a dispune confiscarea specială de la inculpatul Reznic Nicolai, cu trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a automobilului de model „Xxxxx”, care aparține cu drept de proprietate inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată, cu ***recurs ordinar*** de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului Reznic Nicolai care neindicând careva temeieri prevăzute la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu menținerea sentinței.

5.1. În motivarea recursului avocatul indică:

- instanța de apel greșit a aplicat la speță prevederile confiscării speciale, eronat constatând faptul că automobilul de model „Xxxxx” cade sub incidența prevederilor art. 106 Cod penal;

- automobilul de model „Xxxxx” este proprietatea privată a lui Reznic Nicolai, legal dobândită;

- instanța de fond corect a apreciat că la caz confiscarea specială ar fi o măsură disproporțională în raport cu gravitatea faptei comise de Reznic Nicolai, or prejudiciul adus a constituit 2300 lei, iar costul automobilului dispus sechestrului depășește cu mult suma prejudiciului constatat;

- instanța de apel a invocat faptul că automobilul a fost adaptat special pentru transportarea masei lemnoase, fiind efectuate intervenții în elementele lui interioare și anume fiind înlăturate scaunele din salon, însă potrivit explicației directorului atelierului de reparații auto „Andrisania” se confirmă faptul că Reznic Nicolai a lăsat automobilul de model „Xxxxx” pentru a fi reparată podeaua din salon și efectuate lucrări de prelucrare a salonului contra coroziunii, pentru care fapt a fost necesară înlăturarea scaunelor;

- Reznic Nicolai nu a reutilat automobilul de model „Xxxxx” pentru a fi transportată masa lemnoasă, drept urmare la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 106 Cod penal.

6. Pe marginea recursului declarat de avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului, procurorul în conformitate cu art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate din următoarele motive.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit textului recursului declarat de apărătorul inculpatului se invocă, că instanța de apel greșit a aplicat la speță prevederile confiscării speciale, eronat constatând faptul că automobilul de model „Xxxxx” cu n/î XXXXX cade sub incidența prevederile art. 106 Cod penal, fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Cercetând cursul procesului în instanța de apel și decizia emisă prin prisma motivelor invocate, Colegiul penal lărgit nu a stabilit incidența nici a unui temei întrucât decizia instanței de apel este motivată, întemeiată legal și cuprinde abordarea tuturor argumentelor esențiale ridicate de părți spre soluționare precum și cercetarea multilaterală a fondului cauzei.

Reieșind din esența criticelor invocate în recurs, Colegiul penal lărgit reține că acestea se referă doar la confiscarea specială a automobilului de model „Xxxxx” cu n/î XXXXX.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, la adoptarea soluției de aplicare a confiscării speciale în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 98 alin. (1), (2) lit. d), 106 alin. (2) lit. a), Cod penal, 162 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, conform căror măsurile de siguranță au drept scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală. Măsură de siguranță este și confiscarea specială. Sunt supuse confiscării speciale bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni. În cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite, instanța de apel pronunțându-se în mod detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor invocate de procuror în acest sens, în apelul declarat. Argumentul apărării că măsura de confiscare contravalorii automobilului în raport cu gravitatea faptei nu este proporțională cu protecția deosebită acordată dreptului de proprietate în baza art. 46 din Constituție este nefondat, or, acesta a fost folosit la comiterea infracțiunii ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

În cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mulți factori, inclusiv de scopul urmărit și de comportamentul proprietarului. În cazul de față, reieșind din gradul de implicare a proprietarului în acțiunile comise prin modul în care a fost concepută activitatea infracțională cu folosirea mijlocului de transport destinat să servească la realizarea laturii obiective a tentativei de furt se deduce că mașina a servit în mod indispensabil la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul că fără utilizarea acesteia nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii. Conform principiului proporționalității, măsura confiscării contravalorii mijloacelor de transport nu încalcă prevederile art. 1 din CEDO, instanța de judecată fiind competentă să aprecieze dacă în cazul săvârșirii unei infracțiuni de furt se impune o asemenea măsură complementară.

Totodată, soluția instanței de apel coroborează cu jurisprudența națională, conform cărei mărfurile și obiectele care constituie obiectul furtului, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin. (4) din Constituția RM, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală.

La fel, se relevă că principiul proporționalității, consacrat expres la art. 54 alin. (4) din Constituție, presupune că orice restrângere trebuie stabilită și aplicată numai în scopul pentru care a fost prevăzută și în limitele strict necesare, în funcție de situația care o justifică. Dacă nu există dispoziții legale care să determine limitele proporționalității, problema se soluționează pornind de la situațiile și circumstanțele concrete (de fapt), care trebuie verificate și apreciate de către autoritatea (instanța), în fața căreia se invocă neproporționalitatea (Decizia nr. 4-1ril-5/2019 din 07.02.2019 - Cu privire la confiscarea specială a mijloacelor de transport).

Argumentul apărării precum că „*Reznic Nicolai nu a reutilat automobilul de model „Xxxxx” pentru a fi transportată masa lemnoasă, drept urmare la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 106 Cod penal*”, Colegiul penal lărgit îl consideră neîntemeiat, or instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că automobilul de model „Xxxxx” cu n/î XXXXX a fost reutilat special pentru activități infracționale.

Prin urmare, instanța de apel just a constatat că la săvârșirea tentativei de furt inculpatul Reznic Nicolai a utilizat mijlocul de transport „Xxxxx” cu n/î XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate acestuia, adaptat special pentru transportarea masei lemnoase, fiind făcute intervenții în interiorul salonului, or potrivit certificatului de înmatriculare automobilul dat este destinat transportului de pasageri și are în salon scaune, care au fost înlăturate anume pentru transportarea lemnului.

La fel, instanța de apel a reținut și datele referitor la personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere de acest gen, anterior a mai comis fapte infracționale și contravenționale similare. Astfel, prin sentința Judecătorei Bălți din 04.02.2015 și sentința Judecătorei Rîșcani din 26.11.2015 inculpatul Reznic Nicolai a mai fost condamnat pentru infracțiuni de furt a masei lemnoase cu utilizarea automobilului de model Xxxxx cu n/î XXXXX și prin urmare acesta nu și-a făcut concluziile necesare, dar din nou a comis infracțiune similară cu utilizarea automobilului dat.

Totodată, din cazierul contravențional (f.d. 62, vol. I) rezultă că inculpatul anterior a fost supus sancțiunilor contravenționale pentru comiterea unui șir de contravenții (35 contravenții), inclusiv și pentru tăierea ilegală a arborilor comisă cu utilizarea aceluiași automobil de model Xxxxx cu n/î XXXXX de culoare albă.

Astfel, argumentul apărării privind neproporționalitatea și netemeinicia confiscării automobilului sunt neîntemeiate, or instanța de apel și-a argumentat eficient soluția.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în privința inculpatului Reznic Nicolai corect a fost constatată vinovăția, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu ulterioara dispunere de către instanța de apel a confiscării speciale de la inculpatul Reznic Nicolai în

proprietatea statului a automobilului de model „Xxxxx” cu n/î XXXXX, temeiuri de a interveni în decizia atacată nu există.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului Reznic Nicolai, ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar urmând a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Boldesco Tatiana în numele inculpatului Reznic Nicolai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Reznic Nicolai Xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **01 iulie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Guzun Ion